

การเสวนาวิชาการซีรีส์ไทยกับโลก และประเทศเพื่อนบ้าน

หัวข้อ “อัฟกานิสถานกับการเมืองโลก”

แหล่งที่มา : สถาบันโลกคดีศึกษา

เผยแพร่เมื่อ : วันศุกร์ที่ 27 สิงหาคม 2564

นายสมปอง สงวนบรรพ์ ผู้อำนวยการสถาบันโลกคดีศึกษา ได้กล่าวต้อนรับผู้เข้าร่วมรับฟังการเสวนาวิชาการซีรีส์ไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน ในหัวข้อ อัฟกานิสถานกับการเมืองโลก ซึ่งในช่วง 2 อาทิตย์ที่ผ่านมา 15 สิงหาคม 2564 โดยกลุ่มตาลีบันสามารถยึดครองเมืองหลวง กรุงคาบูลของอัฟกานิสถานได้ ซึ่งทางสหรัฐอเมริกาได้ประกาศถอนกองกำลังออกจากอัฟกานิสถานภายในวันที่ 11 กันยายน 2564 ซึ่งเป็นที่จับตาของชาวโลกเป็นอย่างมากเพราะอัฟกานิสถานในอดีตหลายร้อยปี ไม่ได้มีพื้นที่เป็นประเทศของตัวเองมาก่อนเลย โดยจะถูกครอบครองโดยอาณาจักรต่างๆ ตลอดมา เป็นเส้นทางยุทธศาสตร์ที่จะเป็นส่วนหนึ่งของเอเชียกลางที่จะเชื่อมตะวันออกกับตะวันตกและออกสู่ทะเลอาราเบียนตามทฤษฎีความเชื่อหากใครครอบครองพื้นที่ตรงนี้ได้จะสามารถครอบครองโลกได้

ในช่วงปี 1830 – 1900 เป็นช่วงการเผชิญหน้าแย่งชิงพื้นที่ระหว่างอังกฤษกับรัสเซียโดยอังกฤษเข้ายึดครองอัฟกานิสถานทำให้รัสเซียมีความพยายามที่จะขยายอิทธิพลเข้ามาอัฟกานิสถานเช่นกัน การเผชิญหน้ากันของทั้ง 2 ประเทศนั้นเป็นประวัติศาสตร์ที่สะท้อนให้เห็นถึงพื้นที่ที่เป็นจุดยุทธศาสตร์ของการเมืองโลกที่สำคัญ ในขณะที่ปากีสถานนั้นจะเป็นประเทศที่ได้ประโยชน์อย่างมากที่สุดจากการเปลี่ยนแปลงของอัฟกานิสถาน และในขณะเดียวกันอินเดียก็ได้ลงทุนในอัฟกานิสถานขณะที่สหรัฐอเมริกาเข้าไปสนับสนุนอัฟกานิสถานจำนวนมากก่อนที่จะมีการเปลี่ยนแปลงในวันที่ 15 สิงหาคม 2564 ทางด้านรัสเซียได้บุกอัฟกานิสถานในช่วง ค.ศ. 1978 – 1989 เป็นช่วงที่ทำให้ตาลีบันกำเนิดขึ้นมา มีอำนาจและต่อสู้กันมาจนถึงปัจจุบัน ในส่วนของประเทศจีนได้เชิญผู้นำตาลีบันไปเจรจาพูดคุย และจีนก็จะเข้าไปมีบทบาทกับอัฟกานิสถานอย่างแน่นอนเนื่องจากเป็นประเทศเพื่อนบ้านกัน

ซึ่งสถาบันโลกคดีศึกษา (รัชชา) ได้จัดการเสวนาขึ้นมาเพื่อเผยแพร่ความรู้ให้สาธารณะชนไทยได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเมืองสถานการณ์ระหว่างประเทศและภูมิภาคเอเชีย เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และเอเชียแปซิฟิก เพื่อให้ทันต่อสถานการณ์ในปัจจุบัน

เสวนาวิชาการซีรีส์ไทยกับโลกและประเทศเพื่อนบ้าน :
อัฟกานิสถานกับการเมืองโลก

วันศุกร์ที่ 27 สิงหาคม 2564 เวลา 13:00 - 16:00 น.
ณ ห้องแถลงข่าว ชั้น 1 อาคารพระจอมเกล้า
สำนักปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

ผู้ดำเนินรายการ: นายสมปอง สงวนบรรพ์
ผู้ดำเนินรายการ: นายสมปอง สงวนบรรพ์
ผู้ดำเนินรายการ: นายสมปอง สงวนบรรพ์
ผู้ดำเนินรายการ: นายสมปอง สงวนบรรพ์

รับชมผ่าน Zoom
passcode : 972495

Live: Facebook Live

ผมอยากชวนให้เรารู้
ภูมิรัฐศาสตร์โลก
ใครคุมแผ่นดินใหญ่เอเชียได้ คบั่นคุมโลกได้
ใครคุมประเทศชายขอบของ ยูเรเชีย
และกุมมหาสมุทรเอเชียได้ก็คุมโลกได้เช่นกัน

"อฟกานิสถานกับการเมืองโลก"
เสวนาวิชาการอีซีเอสไทยกับโลกและประเทศเพื่อนบ้าน
27 สิงหาคม 2564 ณ ภาควิชาการศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยและบัณฑิต
ศ.(พิเศษ) อส.เอเชียมหาวิทยาลัย
รณด.กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
"โอกาส ปัญญา ออนาคต"
TASSMA
Thailand Academy of Social Sciences, Humanities and Arts

"อฟกานิสถาน" เป็นพื้นที่ยุทธศาสตร์สำคัญ
เชื่อมตะวันออก กับ ตะวันตก จึงถูกแย่งชิงจาก
อังกฤษกับรัสเซียเรียกว่า **Great Game** มา
ตลอดกว่า 70-80 ปี และถูกรบครอบครองจาก
อเมริกามาเป็นเวลา 20 ปี จึงต้องจับตาว่าต่อไป
ประเทศใดจะเข้าไปแย่งชิง พื้นที่ของอฟกานิสถาน
ได้สำเร็จ ภายใต้รัฐบาล **"ตาลีบัน 2.0"**

"อฟกานิสถานกับการเมืองโลก"
เสวนาวิชาการอีซีเอสไทยกับโลกและประเทศเพื่อนบ้าน
27 สิงหาคม 2564 ณ ภาควิชาการศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยและบัณฑิต
ศ.(พิเศษ) อส.เอเชียมหาวิทยาลัย
พอ.สถาบันโลกศึกษา

กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
"โอกาส ปัญญา ออนาคต"
TASSMA
Thailand Academy of Social Sciences, Humanities and Arts

ในการเสวนาวันนี้มีผู้ที่สนใจเข้ารับฟังจำนวนมากโดยร.ว.เคยไปปากีสถาน และได้ทราบว่าเมืองคาบูลมีลักษณะเป็นเอเชียใต้ อฟกานิสถานมีพระพุทธรูปซึ่งในสมัยนั้นเป็นเส้นทางสายไหมจึงมีศาสนาพุทธจากอินเดียเข้าไปจนถึงจีน คนไทยส่วนใหญ่รู้จักอฟกานิสถานในช่วงนี้โดยกลุ่มตาลีบันที่กำลังเกิดสถานการณ์ต่างๆ ในขณะนี้ แต่จริงๆ แล้วประเทศอฟกานิสถานมีความน่าสนใจมากในด้านการท่องเที่ยว จะทำให้ได้เจอภูมิศาสตร์ที่แปลกใหม่รวมถึงศิลปวัฒนธรรมต่างๆ ประติมากรรมสวยๆ จำนวนมาก ประเด็นที่น่าสนใจในวันนี้ คือ การที่อฟกานิสถานตกเป็นของตาลีบันอีกครั้งหนึ่งและการที่สหรัฐอเมริกาพ่ายแพ้ส่งผลกระทบอะไรต่ออินโดแปซิฟิก ซึ่งสหรัฐอเมริกาเน้นในด้านการดำเนินการทางด้านการต่างประเทศนั้นค่อนข้างผิดพลาดอยู่เสมอ และประเทศไทยต้องระมัดระวังเป็นอย่างมากในด้านการต่างประเทศกับประเทศสหรัฐอเมริกา

ตามที่คุณอำนวยการสถาบันโลกคดีศึกษาได้ลำดับเหตุการณ์ข้อมูลในเบื้องต้นเกี่ยวกับดินแดนของอฟกานิสถานซึ่งเป็นดินแดนที่แข่งขันกันของมหาอำนาจโลกในศตวรรษที่ 19 ระหว่างรัสเซียกับอังกฤษถึงแม้ทั้งสองประเทศจะเป็นพันธมิตรกันแต่รัสเซียก็มีความต้องการที่จะสร้างอิทธิพลในเอเชียกลางซึ่งยังไม่ได้อยู่ภายใต้การปกครองของรัสเซีย ในขณะที่อังกฤษมีอินเดียอยู่ในชมพูทวีปของอินเดียอยู่แล้วและมีความต้องการเส้นทางการเดินทางที่ปลอดภัยในการเดินทางระหว่างอินเดียไปที่อิหร่านซึ่งต้องผ่านอฟกานิสถาน ทำให้ทั้งอังกฤษเข้าไปทำสงครามในอฟกานิสถานเพื่อยึดอฟกานิสถานจนสำเร็จแต่ปกครองไม่ได้จนสุดท้ายต้องถอนตัวออกมา ซึ่งอฟกานิสถานนั้นขึ้นชื่อว่า Graveyard of the Empires เป็นสุสานของจักรวรรดินิยมต่างๆ

อฟกานิสถานในยุคสงครามเย็น 1970 สหภาพโซเวียตเข้าไปยึดอฟกานิสถานเพื่อให้อฟกานิสถานมีรัฐบาลที่นิยมคอมมิวนิสต์แต่ด้วยความที่เป็นยุคสงครามเย็นมีการทำสงครามกันสหรัฐอเมริกาจึงใช้ตัวแทนเข้าไปอฟกานิสถานเพื่อต่อสู้กับสหภาพโซเวียต โดยสนับสนุนให้มูจาฮิดีน 250,000 คน ซึ่งเป็นคนท้องถิ่นของอฟกานิสถานให้ลุกฮือขึ้นต่อสู้กับสหภาพโซเวียต และถูกฆ่าตายจำนวนมากๆ โดยลูกหลานมูจาฮิดีนที่เสียชีวิตถูกส่งไปอยู่ตามแคมป์ผู้ลี้ภัยที่ปากีสถานทางเดียวที่จะอยู่รอดได้ของลูกหลาน คือ สมัครเป็นนักเรียนปอเนาะ ซึ่งแท้จริงแล้วนั้นมูจาฮิดีน คือ บรรพบุรุษ ของตาลีบัน

APEC

ในฐานะของเจ้าภาพ การประชุม APEC ในปีหน้า ประเทศไทยน่าจะมีการพูดคุยเรื่องการฟื้นฟู "อัฟกานิสถาน" ซึ่งเป็นหนึ่งในกลุ่มประเทศเอเชียใต้ ซึ่งนอกจากจะ สร้างพันธมิตรแล้ว ยังมีโอกาสทางเศรษฐกิจ อีกด้วย

"อัฟกานิสถานกับเมืองไทย"
เลขาวิชาการ WJCI วิทยาลัยนานาชาติ และประเทศเพื่อนบ้าน
27 สิงหาคม 2564 ณ ภาควิชาการศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์
ประธานคณะกรรมาธิการ ที่ปรึกษาด้านความมั่นคง

กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
"โอกาส ปริญญา อาคต"

ความท้าทายของ "อัฟกานิสถาน"
คือ ประชากร **39** ล้านคน
มีรายได้น้อยกว่า **2** เหรียญต่อวัน
และกว่า 50% ไม่มีงานทำ
เป็นแหล่งผลิตและส่งออกยาเสพติดใหญ่ของโลก

"อัฟกานิสถานกับเมืองไทย"
เลขาวิชาการ WJCI วิทยาลัยนานาชาติ และประเทศเพื่อนบ้าน
27 สิงหาคม 2564 ณ ภาควิชาการศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์
ผอ.ศูนย์เสวนาศึกษา สถาบันเอเชียศึกษา

กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
"โอกาส ปริญญา อาคต"

ในที่สุดสหภาพโซเวียตก็พ่ายแพ้ซึ่งถูกต่อต้านตลอดในการยึดครองอัฟกานิสถาน และถอนตัวออกไปในปี ค.ศ. 1989 หลังจากนั้นสหรัฐอเมริกา ก็ถอนตัวจากอัฟกานิสถาน แต่ก่อนที่สหภาพโซเวียตจะถอนตัวออกจากอัฟกานิสถาน มีกลุ่มชาวอาหรับที่เข้ามาทำสงครามในอัฟกานิสถานได้ประชุมและรวมตัวกันปรึกษา เนื่องจากมีเป้าหมายที่จะต้องเดินทางไปต่อซึ่งแตกต่างจากมุจาฮิดีนท้องถิ่น แต่ในการประชุมครั้งนี้กลับทำให้เกิดการก่อตั้งกลุ่ม "อัลกออิดะห์" ขึ้นมาภายใต้การนำของ อุซามะฮ์ บินลาเดน (Forien fighter) หลังจากสงครามอ่าวเปอร์เซีย สมาชิกกลุ่มอัลกออิดะห์นั้นถูกมองเป็นภัยคุกคามต่อประเทศเนื่องจากได้ซึมซับความรุนแรงจากการสู้รบ และกลุ่มอัลกออิดะห์นั้นเกิดเป็นภัยคุกคามต่อสหรัฐอเมริกาขึ้นมา เนื่องจากแกนนำโดย อุซามะฮ์ บินลาเดน ไม่เห็นด้วยที่สหรัฐอเมริกานำกองกำลังเข้ามาประจำการอยู่ในซาอุดีอาระเบียในกลุ่มประเทศอ่าวเปอร์เซีย โดยกลุ่มเหล่านี้ได้สร้างความเสียหายให้แก่ผลประโยชน์ของสหรัฐอเมริกาในสถานที่ต่างๆ จำนวนมาก จึงถูกเรียกชื่อใหม่เป็นผู้ก่อการร้ายโลก

อัฟกานิสถานนั้นเป็นดินแดนที่มีการแข่งขันกัน และการแข่งขันนี้เองนำไปสู่สิ่งที่เป็นปรากฏการณ์ของการก่อการร้ายโลก ซึ่งกลุ่มเหล่านี้ คือ มรดก ของสงครามเย็น ภายหลังจากที่สหภาพโซเวียตถอนตัวออกไปนั้น กลุ่มมุจาฮิดีนที่เคยรวมตัวกันต่อต้านสหภาพโซเวียตกลับต่อสู้เพื่อแย่งชิงอำนาจกันเอง ถึงแม้คนส่วนใหญ่จะแตกต่างกันแต่ 99% นั้นจะนับถือศาสนาอิสลาม แต่ศาสนาก็ไม่สามารถรวมคนส่วนใหญ่ไว้ได้ ทำให้เกิดสงครามการเมืองที่ต่างฝ่ายพยายามยึดพื้นที่ต่างๆ โดยไม่มีความปลอดภัยใดๆ ทั้งสิ้น

ตามคำศัพท์ ตาลีบัน แปลว่านักศึกษา ซึ่งตาลีบันเกิดขึ้นในปี ค.ศ.1994 และในปี ค.ศ. 1996 สามารถยึดกรุงคาบูลได้และตั้งรัฐบาลขึ้นมา ตาลีบันของอัฟกานิสถานกับตาลีบันของปากีสถานนั้นเป็นคนละกลุ่มกัน การที่ตาลีบันได้กลับเข้ามาสู่อำนาจหลังจากที่สหรัฐอเมริกาเข้าไปโค่นล้มเมื่อ 20 ปีก่อน เป็นช่วงเวลาเปลี่ยนผ่านของโลก ซึ่งลักษณะระบบโครงสร้างอำนาจของโลกและระบบโครงสร้าง

อำนาจความสัมพันธ์ระหว่างประเทศกำลังเปลี่ยนแปลงไป จากเดิมที่ทุกฝ่ายมองว่าสหรัฐอเมริกา คือ มหาอำนาจเดียวของโลกในยุคสงครามเย็น แต่ในช่วงหลังมีจีนและรัสเซียขึ้นมาท้าทาย ทำให้ประเทศต่างๆ มีทางเลือกมากขึ้น เนื่องจากจีนและรัสเซียเข้ามาถ่วงดุลอำนาจของสหรัฐอเมริกา ซึ่งการกลับมาของตาลิบันยังคงเป็นภาพของการก่อการร้ายอยู่ ในหลายปีที่ผ่านมาที่อิหร่านและรัสเซียได้ให้การสนับสนุนกลุ่มตาลิบันในการต่อสู้กับกลุ่มไอเอสและในปัจจุบันนับตั้งแต่กลุ่มตาลิบันยึดอำนาจและขึ้นมาเป็นผู้นำแล้วนั้น ภัยทางด้านความมั่นคงในประเทศนั้นไม่ได้มาจากกลุ่มตาลิบันอีกต่อไป แต่จะเป็นภัยคุกคามจากกลุ่มก่อการร้ายอื่นๆ หากสังเกตระหว่างการพบปะกันของกลุ่มตาลิบันระหว่างรัสเซียหรือจีน สิ่งที่เป็นประเด็นที่สำคัญที่สุดของทั้ง 2 ประเทศที่ตอกย้ำกับกลุ่มตาลิบันเสมอ คือ ต้องการกลุ่มตาลิบันจัดการกลุ่มที่เคลื่อนไหวในการก่อการร้ายให้ได้ ซึ่งเป็นสิ่งหนึ่งที่มหาอำนาจของโลกเห็นตรงกัน และในอนาคตการยอมรับกลุ่มตาลิบันของประเทศมหาอำนาจโลกนั้น กลุ่มตาลิบันจะต้องปราบปรามกลุ่มติดอาวุธต่างๆ การจัดตั้งรัฐบาล และเรื่องสิทธิสตรี ซึ่งจะเป็นสิ่งที่ใช้วัดการยอมรับจากประชาคมโลกกับกลุ่มตาลิบัน

อะไรจะเกิดขึ้นหลังจากเหตุการณ์ที่สหรัฐอเมริกาได้ถอนกำลังออกจากอัฟกานิสถาน กลุ่มตาลิบันใหม่นั้นจะไม่เหมือนกลุ่มตาลิบันเก่าทั้งหมด มีการจัดตั้งรัฐบาลใหม่ที่มาจากการสนับสนุนหลายๆ ประเทศ ซึ่งเป็นความชัดเจนที่ว่ากลุ่มตาลิบันใหม่ต้องการที่จะนำพาประเทศเข้าไปสู่ระบบสากลโดยการพบผู้นำคนสำคัญของสหรัฐอเมริกาและจีนหลายรอบซึ่งทำให้เห็นว่าอัฟกานิสถาน กำลังเข้าสู่บริบทใหม่และกำลังเข้าสู่เวทีนานาชาติจีนอาจจะมีบทบาทอย่างมากในการสนับสนุนการกลับมาใหม่ของอัฟกานิสถาน ในส่วนสหรัฐอเมริกานั้นได้วางแผนการถอนกำลังมาหลายปีโดยในขณะนี้ก็ได้รับความร่วมมือจากกลุ่มตาลิบันการกลับมาใหม่ของกลุ่มไอซิสที่ต่อต้านตาลิบันจะเป็นสัญญาณอันตรายของรัฐบาลใหม่ของอัฟกานิสถาน ซึ่งเป็นปัญหาภายในประเทศที่ต้องดำเนินการอย่างเข้มข้น สถานการณ์ที่เปลี่ยนไปจากการยึดครองกลายเป็นการปกครอง และในการบริหารภายในประเทศต่างๆ นั้นไม่ใช่เรื่องที่ย่ายนั้ก ไม่ว่าจะเป็นด้านจัดเก็บภาษีการศึกษา สาธารณสุข เป็นต้น ซึ่งเป็นประเด็นความท้าทายของรัฐบาล ชุดใหม่อย่างมากและการกลับมาใหม่ของอัฟกานิสถานนั้นจะทำให้เกิดความตื่นตัวในเอเชียเป็นไปตามบริบทใหม่ในการแข่งขันของมหาอำนาจ

กลุ่มพันธมิตรฝ่ายเหนือ (Northern Alliance) เป็นการรวมตัวกันของพวกซาลิฟี่ กับ อูสเบก เป็นกลุ่มต่อต้านตาลิบัน ซึ่งมีฐานที่มั่นอยู่ที่หุบเขาบันจซีร์เมื่อตาลิบันกลับมาอีกครั้งทำให้กลุ่มนี้ถูกจับตามองซึ่งล่าสุดที่โฆษกของตาลิบันออกมาแถลงการณ์ถึงความต้องการของกลุ่มตาลิบันว่า ไม่ต้องการให้ดินแดน

อัฟกานิสถานเกิดสงครามอีกต่อไป โดยทางตาลีบันอาจจะยากแก้ปัญหา
 โดยสันติวิธีซึ่งยังไม่มีข้อสรุปว่าทั้งสองกลุ่มนี้จะตกลงกันได้หรือไม่ในขณะเดียวกัน
 กลุ่มพันธมิตรฝ่ายเหนือได้ร้องขอความช่วยเหลือจากสหรัฐอเมริกาเพื่อต่อต้าน
 ตาลีบัน ถ้าหากสหรัฐอเมริกาสนับสนุน คือ การใช้กลุ่มพันธมิตรฝ่ายเหนือ
 เป็นตัวแทนในการทำสงคราม (Proxy war) ในอัฟกานิสถานก็จะเกิดสงคราม
 ตัวแทนอีกเช่นกันเพราะในช่วงหลังๆกลุ่มตาลีบันนั้นจะมีความใกล้ชิดกับจีนและ
 รัสเซีย กลุ่มตาลีบันนั้นมีหลายกลุ่ม ซึ่งแต่ละกลุ่มก็ยังมีความขัดแย้งกันอยู่มาก
 เมื่อรัฐบาลของอัฟกานิสถานได้ถูกจัดตั้งขึ้นจะสามารถเห็นได้ชัดขึ้นเกี่ยวกับ
 กลุ่มต่างๆ ของตาลีบันที่จะเข้ามามีบทบาทต่างๆ บนความแตกแยก ซึ่งอาจจะ
 เป็นจุดเริ่มต้นใหม่ของความขัดแย้งก็เป็นไปได้ ซึ่งกลุ่มตาลีบันสายชนบทมีฐานเสียง
 เข้มแข็งแต่ในตัวเมืองนั้นจะมีฐานเสียงน้อยและอาจเกิดการต่อต้านได้อยู่เสมอ
 ซึ่งประเทศไทยต้องระมัดระวังในการแสดงจุดยืนต่างๆ เนื่องจากอาจจะส่งผลกระทบต่อ
 ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศได้ การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในอัฟกานิสถานนั้น
 ส่งผลกระทบต่อมหาศาลต่อประเทศเพื่อนบ้านโดยเฉพาะประเทศมหาอำนาจประเทศ
 ต่างๆ บางประเทศในโลกมุสลิมเริ่มมีการต่อต้านสหรัฐอเมริกาเพิ่มมากขึ้น
 นอกจากนี้การยึดอำนาจของกลุ่มตาลีบันยังส่งผลกระทบต่อการแข่งขันกันระหว่าง
 อินเดียกับปากีสถานที่มีปัญหากันมาอย่างยาวนาน แต่กลุ่มตาลีบันใหม่นี้
 พยายามที่จะส่งสัญญาณต่างๆ ให้หลายๆ ประเทศได้รับรู้ว่าต้องการสร้างเครือข่าย
 ต้องการให้หลายๆ ฝ่ายเข้ามารวมตัวกัน ซึ่งเป็นการเรียนรู้จากบทเรียนในอดีต
 ที่ผิดพลาดโดยเป้าหมายของกลุ่มตาลีบันคือต้องการเห็นดินแดนอัฟกานิสถาน
 สงบสุขซึ่งในยุคก่อนและยุคนี้กลุ่มตาลีบันต้องการการยอมรับกับประชาคมโลก
 อยากเชิญชวนให้มองการเมืองโลกแบบภูมิรัฐศาสตร์ ซึ่งมีวิธีดูได้หลายแบบ
 อิทธิพลของอเมริกานั้นมีในบางพื้นที่ซึ่งอัฟกานิสถานนั้นหลุดจากอิทธิพลของ
 อเมริกาทำให้แนวภูมิรัฐศาสตร์จีนและรัสเซียเชื่อมโยงถึงกันหมด มีทฤษฎีที่
 อธิบายว่าใครกุมแผ่นดินใหญ่ของยุโรป เอเชียได้ คนนั้นจะกุมโลกได้
 แต่ในอีกทฤษฎีหนึ่งบอกว่า ใครกุมประเทศชายขอบของยุโรป เอเชียได้ และ
 กุมมหาสมุทรทะเลได้ คนนั้นกุมโลกได้ 2 ทฤษฎีนี้ น่าคิด ซึ่งในอนาคต
 อัฟกานิสถานจะถูกเชิญชวนให้ไปอยู่ฝั่งจีนกับรัสเซีย ซึ่งก็ยังไม่สามารถสรุปได้
 และจะเป็นการเมืองทางพื้นที่มากกว่า ซึ่งบริบทของจีนนั้นจะค่อนข้างชัดเจนขึ้น
 เพราะประโยชน์ทางภูมิศาสตร์ในประเทศอัฟกานิสถานโดยประเทศจีนอยากจะ
 เชื่อมต่อกับประเทศอิหร่าน ซึ่งสามารถเชื่อมได้ 2 ทาง คือ ปากีสถาน กับ
 อัฟกานิสถาน ซึ่งเส้นทางต่างๆ ที่จีนพยายามเชื่อมต่อนั้นจะทำให้เกิดเศรษฐกิจ
 อย่างมหาศาลทั้งทรัพยากรที่สำคัญต่างๆ ของโลกซึ่งจะทำให้จีนมีความก้าวหน้า
 อย่างมาก จากเหตุการณ์ที่กลุ่มตาลีบันยึดอัฟกานิสถานขึ้นอย่างรวดเร็วคงจะ
 ทำให้อินโดแปซิฟิก Strategy ของสหรัฐอเมริกาต้องปรับเปลี่ยนต่อไป

ในบริบทโลกนั้นมีการปรับเปลี่ยนอยู่เสมอซึ่งบริบทโลกจะมองในแง่การแข่งขันทางอุตสาหกรรม การแข่งขันของระบบความเชื่อ ความศรัทธาของมนุษย์ ในส่วนทฤษฎีทั้ง 2 ด้าน คือ ใครกุมแผ่นดินใหญ่ของยุโรปได้จะกุมโลกได้ กับใครกุมมหาสมุทรทะเลได้จะกุมโลกได้ซึ่งถ้ามองในแง่ภูมิรัฐศาสตร์การเมืองภูมิศาสตร์การที่จีนใช้ยุทธศาสตร์ BRI เพื่อการแผ่อิทธิพลสำหรับคัมภีร์ และการที่จีนให้ความสนใจกับอู่ฟกานิสถานหลังจากที่สถานการณ์ในอู่ฟกานิสถานเปลี่ยนแปลงไปทำให้จีนมีทางเลือกที่จะไม่ต้องพึ่งพาปากีสถานอย่างเดียวในการเชื่อมถึงอิหร่านเรื่องภูมิรัฐศาสตร์จะเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมของแต่ละประเทศเป็นไปตาม เรื่องของผลประโยชน์แห่งชาติในเชิงทฤษฎีการเมืองระหว่างประเทศจะยังไม่มีการเปลี่ยนแปลง ในส่วนประเทศไทยยังไม่ค่อยได้มีความสัมพันธ์กับอู่ฟกานิสถานมากนัก โดยดำเนินความสัมพันธ์ในเรื่องความช่วยเหลือทางด้านมนุษยธรรมเท่านั้นไม่ค่อยได้มีความร่วมมือใดๆ ซึ่งประเด็นอู่ฟกานิสถานที่เกี่ยวข้องกับประเทศไทยที่สำคัญในขณะนี้ คือ ความปลอดภัยของคนไทยในอู่ฟกานิสถาน ขณะนี้คนไทยที่ทำงานในอู่ฟกานิสถานอพยพออกมาหมดแล้ว โดยการกลับมาของตาลิบันปัจจุบันนี้แตกต่างจากอดีตและได้รับการสนับสนุนมากกว่าในอดีต แต่ยังคงต้องดูองค์ประกอบอื่นๆ ด้วย ซึ่งอู่ฟกานิสถานนั้นเป็นพื้นที่ยุทธศาสตร์ หากจีนเชื่อมต่อกับอู่ฟกานิสถานได้แล้วนั้นจะทำให้จีนเป็นมหาอำนาจอย่างแท้จริงภายในเวลาไม่นาน สหรัฐอเมริกาจึงจะต้องปิดล้อมประเทศจีนหรือหาทางถ่วงดุลจีนต่อไปทำให้การเมืองในอู่ฟกานิสถานนั้นมีการแข่งขันกันที่เข้มข้นมากในการแข่งขันที่เข้มข้นระหว่างมหาอำนาจทั้งหลายนั้นทำให้ประเทศไทยต้องกำหนดทิศทางของประเทศใหม่ให้เหมาะสมยิ่งขึ้นผ่านอาเซียน ซึ่งประเทศไทยต้องอาศัยอาเซียนให้เป็นประโยชน์โดยการประชุม APEC ที่จะถึงนี้เป็นโอกาสดี ที่ประเทศไทยจะนำเรื่องการฟื้นฟูอู่ฟกานิสถานเข้ามาเป็นอีก 1 ประเด็นที่สำคัญ แต่ประเทศไทยก็ยังมีปัญหาในประเทศที่ต้องแก้ไข เช่น ปัญหาภัยพิบัติ เป็นต้น พัฒนาการของอู่ฟกานิสถานในบริบทใหม่ได้เริ่มต้นขึ้นแล้ว และประเทศไทยต้องมองมุมนี้ให้มากขึ้นกว่าเดิม สิ่งที่เกิดขึ้นในอู่ฟกานิสถานนั้นเป็นความแปลกใหม่ ซึ่งในปัจจุบันตาลิบันเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมมากอาจเป็นผลเนื่องมาจากตาลิบันในยุคก่อนถูกสหรัฐอเมริกาปราบปรามทำให้กระจัดกระจายไปยังพื้นที่ประเทศต่างๆ ทำให้ได้เรียนรู้สิ่งต่างๆนำไปสู่การปรับตัวแต่ก็ยังมีปัญหาในกลุ่มตาลิบันในระดับชนชั้นต่างๆ อยู่บ้าง ซึ่งเป็นความท้าทายของกลุ่มตาลิบัน โดยสิ่งที่สำคัญที่สุดของการเสวนาที่ได้พูดคุยกันขึ้นอยู่กับเรื่องหนึ่งที่สำคัญ คือ สถานการณ์ความมั่นคงในอู่ฟกานิสถานจะเป็นอย่างไรต่อไป ซึ่งในอนาคตจะมีความท้าทายต่างๆ เกิดขึ้นกับอู่ฟกานิสถานทำให้ประเทศไทยต้องคอยติดตามกลุ่มตาลิบัน 2.0 ต่อไป ไม่ว่าจะเป็นเรื่อง

